

स्थानीय राजपत्र

भरतपुर महानगरपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड: ८, संख्या: ४, मिति: २०८१/०८/१८

भाग-२

भरतपुर महानगरपालिका मेयर विपन्न आवास कार्यक्रम
कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८१

भरतपुर महानगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

भरतपुर, चितवन

बागमती प्रदेश, नेपाल

भरतपुर महानगरपालिका मेयर विपन्न आवास कार्यक्रम कार्यान्वयन
कार्यविधि, २०८१

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति: १३ मंसिर २०८१

प्रस्तवना:

नेपालको संविधान प्रदत्त आवासको हकलाई कार्यान्वयन गर्न भरतपुर महानगरपालिका भित्र बसोबास गर्ने विपन्न नागरिकहरूको संरक्षण, उत्थान, सशक्तिकरण र विकासका लागि त्यस्ता विपन्न परिवारहरूको लागि सुरक्षित आवास निर्माण र हस्तान्तरणको कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न बाञ्छनिय भएकोले, स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ तथा भरतपुर महानगरपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७५ को दफा ४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो कार्यविधि बनाई लागु गरेको छ ।

परिच्छेद - १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (१) यस कार्यविधिको नाम “भरतपुर महानगरपालिका मेयर विपन्न आवास कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८१” रहेको छ ।
- (२) यो कार्यविधि स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भएको मितिदेखी लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:

- (क) “आवास” भन्नाले कार्यक्रम निर्देशक समितिद्वारा स्वीकृत डिजाइन अनुसारका आवास एकाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ख) “आवास एकाई” भन्नाले एक लाभग्राही परिवारले पाउने घर सम्झनु पर्दछ ।
- (ग) “कार्यक्रम” भन्नाले भरतपुर महानगरपालिका मेयर विपन्न आवास कार्यक्रम कार्यक्रमलाई सम्झनु पर्दछ । यस शब्दले संघीय सरकार, प्रदेश सरकार वा अन्य निकायबाट भरतपुर महानगरपालिकाका नागरिकहरूका लागि आवास निर्माण गर्ने गरी प्रदान गरिने विशेष अनुदान वा छुट्टै कार्यविधि वा कानून वा शर्तहरू व्यवस्था नभएको भरपुर महानगरपालिकाबाट

- कार्यान्वयन हुने गरी प्राप्त अनुदान सहितको कार्यक्रमलाई समेत जनाउने छ ।
- (घ) "कार्यक्रम निर्देशक समिति" भन्नाले दफा १३ बमोजिमको समितिलाई जनाउनेछ ।
- (ङ) "कार्यपालिका" भन्नाले भरतपुर महानगरपालिकाको नगर कार्यपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।
- (च) "कार्यालय" भन्नाले भरतपुर महानगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालयलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (छ) "लाभग्राही" भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम छनौट भएका लाभग्राही व्यक्तिहरूलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ज) "लक्षित वर्ग" भन्नाले दफा ३ बमोजिम पहिचान भएका लक्षित वर्गलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (झ) "महानगरपालिका" भन्नाले भरतपुर महानगरपालिका, चितवनलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ञ) "प्रमुख" भन्नाले भरतपुर महानगरपालिकाको नगर प्रमुखलाई जनाउनेछ ।
- (ट) "उप प्रमुख" भन्नाले भरतपुर महानगरपालिकाको नगर उप प्रमुखलाई जनाउनेछ ।
- (ठ) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले भरतपुर महानगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्दछ ।

परिच्छेद -२

लक्षित वर्गको पहिचान र कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थल

३. लक्षित वर्गको पहिचान:

(१) यस कार्यक्रमका लागि लक्षित वर्गको पहिचान देहायका आधारमा गरिने छ ।

(क) विगत देखि भरतपुर महानगरपालिकाको भौगोलिक क्षेत्रभित्र स्थायी रूपमा बसोबास गर्दै आएको तर,

१. नेपाल सरकारबाट सञ्चालित यस्तै कार्यक्रमबाट लाभ प्राप्त गरेका व्यक्ति लाभग्राही हुन नसक्ने ।

२. नेपाल सरकार वा सरकारी निकायको विद्यालय स्वास्थ्य संस्था

वा यस्तै सरकारी निकायको स्वामित्वको जग्गामा अतिक्रमण गरी बसोबास गरेका लाभग्राही हुन नसक्ने ।

- (ख) नेपाली नागरिक भएको,
- (ग) नेपाल सरकारको विपन्न परिचय पत्र प्राप्त, नेपाल सरकारबाट परिचय पत्र उपलब्ध नगरुन्जेलसम्मका लागि वडा कार्यालयबाट स्थलगत सर्जमिन गरी विपन्न प्रमाणित भएको ।
- (घ) स्थानीय वा नेपाल सरकारलाई बुझाउनु पर्ने राजश्व वुझाएको,
- (ङ) यस कार्यविधिले अनुदान पाउने भनी तोके बमोजिमको घरमा बसोबास गर्दै आएको र एकाघर परिवारको सदस्यको नाममा अन्यत्र कहिकतै पक्की वा बस्न योग्य घर नभएको,
- (च) अपाङ्गता भएका व्यक्ति, असहाय, सिमान्तकृत जनजाती, जातीय अल्पसंख्यक वा दलित सुचीमा सूचीकृत भएकालाई प्राथमिकता दिने,
- (छ) स्थानीय निर्माण सामग्री र श्रमको योगदानको साझेदारी गर्न प्रतिवद्ध रहेको ।

४. लाभग्राही छनौटको आधार:

- (१) लाभग्राही छनौट गर्ने प्रयोजनको लागि कार्यालयले सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम सूचना आवाहन गरेपछि आवेदन दिएका परिवारको स्थलगत सर्भेक्षण गरिनेछ र देहायको आधारमा छनौट गरिने छ ।
  - (क) कार्यालयबाट सर्भेक्षण गर्दा निवेदक बसोबास गरिरहेको घरको बनौट अनुसार अनुसूची -१ बमोजिम दिईएको अंक बमोजिम प्राथमिकता निर्धारण गरी लाभग्राही छनौट गरिनेछ। तर, अनुसूची -१ को क्रम संख्या ४, ५ र ७ मा शुन्य वा कुनै अंक प्राप्त नगर्ने निवेदकलाई लाभग्राहीको रूपमा छनौट गरिने छैन ।
  - (ख) सबै भन्दा बढी अंक प्राप्त गर्ने परिवार देखि न्यूनतम ३५ अंक प्राप्त गर्ने परिवारलाई क्रमैसँग प्राथमिकता सूची प्रकाशन गरिने छ ।
  - (ग) खण्ड (ख) बमोजिमको प्राथमिकताका आधारमा दफा १३

बमोजिमको समितिले लाभग्राही छनौट गर्नेछ ।

(घ) खण्ड (ग) बमोजिम लाभग्राहीको छनौट गर्दा एकल महिला, अनाथ बालबालिका वृद्ध, तथा अपाङ्गता भएका घरमुलीलाई पहिलो प्राथमिकता दिईनेछ ।

(ङ) सिमान्तकृत जनजाती, अल्पसंख्यक जनजाती वा दलित सूचीमा सूचीकृत भएको जाती प्राथमिकतामा पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम छनौट गर्दा संगोलमा रहेका परिवारले एकमात्र आवास प्राप्त गर्ने छन् ।

५. लाभग्राही सर्भेक्षण:

(१) दफा ४ बमोजिम लाभग्राही छनौट गर्दा कार्यालयले अधिकृत स्तरको कर्मचारीको संयोजकत्वमा प्राविधिक सहितको ३ सदस्यीय सर्भेक्षण टोली गठन गर्न सक्ने छ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको सर्भेक्षण टोलीले निवेदन दिएका परिवारहरूको सर्भेक्षण दफा ४ बमोजिमका आधारमा गर्नु पर्नेछ । यस कार्यको लागि कार्यालयले दफा ४ बमोजिमको सूचना सङ्कलन हुने गरी फाराम प्रयोग गर्न सक्ने छ ।

(३) यस दफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि लाभग्राही सर्भेक्षण कार्यलाई पुष्टिकरण गर्न दफा १३ बमोजिमको समितिले पुरै वा कुनै नमुना सर्भेक्षण गर्न सक्ने छ ।

६. **लाभग्राहीको सूची प्रकाशन:** दफा ५ बमोजिम सर्भेक्षण सम्पन्न भएको १५ दिन भित्र दफा १३ बमोजिमको समितिले लाभग्राहीको छनौट गरी प्राथमिकता समेत तोकी लाभग्राहीको सूची प्रकाशन गर्नेछ । यसरी सूची प्रकाशन गर्दा दफा ४ बमोजिम छनौट गरी सोही आधारमा प्राथमिकता तोकी सूची प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

७. बस्ती स्थानान्तरण:

(१) कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने सिलसिलामा बस्ती प्राकृतिक विपद्को दृष्टिले जोखिमयुक्त रहेको भन्ने लागेमा दफा १३ बमोजिमको समितिले बस्ती स्थानान्तरणको लागि कार्यपालिकामा सिफारिश गर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सिफारिश भई आएमा कार्यपालिकाले बस्ती

स्थान्तरण गर्न सकिने सम्भावित स्थानको खोजी गरी बस्ती स्थान्तरण गर्न सक्नेछ ।

- (३) बस्ती स्थानान्तरण सम्बन्धी कार्यविधि कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद -३

घर निर्माण तथा लाभग्राहीको योगदान

८. लाभग्राहीको योगदान र परिचालन:

- (१) दफा ६ बमोजिम लाभग्राहीको सूची प्रकाशन भए पश्चात सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिशमा महानगरपालिका र लाभग्राही बीच अनुसूची ३ बमोजिमको ढाँचामा सम्झौता गरिनेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम सम्झौता भए पश्चात आवास निर्माणको व्यवस्था लाभग्राही स्वयंले मिलाउनु पर्नेछ ।
- (३) लाभग्राही असक्त वा आवास निर्माणको लागि आवश्यक पर्ने सामग्री व्यवस्थापन आफै गर्न नसक्ने भएमा महानगरपालिकाले आवश्यक समन्वय र सहजीकरण गर्न सक्नेछ ।
- (४) महानगरपालिकाले निर्माण सामग्रीको आपूर्ति र गुणस्तर सुनिश्चित गर्न सामग्रीहरू खरिद गरि लाभग्राहीलाई उपलब्ध गराउन सक्नेछ । यसरी सामग्री उपलब्ध गराउँदा खरिद गर्ने कार्यविधि प्रचलित कानूनले तोके बमोजिमको हुनेछ ।

९. घरको डिजाइन तथा लागत अनुमान:

- (१) कार्यालयले लाभग्राहीहरूको घर निर्माण गरिदिन प्रयोजनको लागि सम्भव भएसम्म एकै किसिमको ढाँचाको घरको डिजाई तयार गरी लागत अनुमान गर्नु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम डिजाईन तथा लागत अनुमान तयार गर्दा स्थानीय निर्माण सामग्रीहरूको उपयोग हुने गरी गर्नु पर्नेछ ।
- (३) यस दफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि भौगोलिक विकटताका कारण सामग्री ढुवानी गर्नु पर्ने, निर्माण सामग्री फरक प्रयोग गर्नु पर्ने वा अन्य कारणबाट कुनै क्षेत्रको घर निर्माण गर्दा लागत अनुमान बढी हुने भएमा

सबैभन्दा कम लागत भएको आवास एकाईको लागतको २० प्रतिशत भन्दा बढी लागत फरक नपर्ने गरी भवन डिजाइन गर्नु पर्नेछ ।

(४) लाभग्राहीका लागि निर्माण गरिने घरको ढाँचा अनुसूची-२ बमोजिम हुनेछ ।

१०. कार्यक्रम कार्यान्वयन:

(१) कार्यालयले लाभग्राहीको छनौट भईसके पश्चात कुल निर्माण गरिने आवास एकाईको संख्या यकिन गरी एकै पटक बोलपत्र मार्फत वा दफा ८ बमोजिमको लाभग्राहीको समूहसँग सम्झौता गरी निर्माण कार्य प्रारम्भ गर्न सक्नेछ ।

(२) यस कार्यक्रम अन्तर्गत निर्माण गरिने आवास एकाईहरु सकेसम्म भूकम्प प्रतिरोधी प्रविधिको प्रयोग गरी गराउनु पर्नेछ ।

(३) कुनै नागरिकको साविकमा भैरहेको घर मर्मत पश्चात बस्न योग्य रहेछ भने कार्यक्रमले त्यस्ता लाभग्राहीको छुट्टै सूची प्रकाशन गरी घर मर्मत गराईदिने वा मर्मतको लागि सामग्री उपलब्ध गराउन सक्नेछ । यस प्रयोजनको लागि समेत यस कार्यविधिले तोकेको सबै प्रक्रिया पुरा गरेको हुनुपर्नेछ ।

११. निर्माण सम्पन्न भएको मानिने: सम्झौता भए पश्चात शौचालय सहितको वा शौचालय (वाटरशिल) पहिले नै रहेछ भने सो बाहेक सबै आवास एकाई निर्माण भएपछि निर्माण कार्य सम्पन्न भएको मानिनेछ । तर, यसरी घर निर्माण गराउँदा कुनै एक आवास एकाई निर्माण सम्पन्न भए पछि सोको रकम लाभग्राहीलाई भुक्तानी गर्न यस दफाले बाधा पु-याएको मानिने छैन ।

१२. निर्माण सामग्री व्यवस्थापन:

(१) आवास एकाई निर्माणका लागि आवश्यक पर्ने जस्तापाता, फलामको पाईप, फलाम रड, सिमेन्ट, इट्टा, ढुङ्गा, काठ, हुक, कब्जा, ग्रिल, काठ, शौचालयका सामग्रीहरुका लागि महानगरपालिकाले दिने अनुदानबाट खरिद गर्न सकिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमका निर्माण सामग्रीहरु खरिद गर्न लाभग्राहीले नसक्ने भएमा सो खरीद गरी उपलब्ध गराउनका लागि कार्यालयमा लेखी पठाउन सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम लाभग्राहीहरुबाट लेखी आएमा महानगरपालिकाले

निर्माण सामग्रीहरू खरीद गरी ढुवानी गर्ने व्यवस्था मिलाउन सक्नेछ ।

- (४) निर्माण सम्पन्न भई घर लाभग्राहीलाई हस्तान्तरण गर्दा कार्यक्रमले आफ्नो पहिचान खुल्ने लोगो वा चिन्ह उक्त घरमा राख्न सक्नेछ । यसरी राखिएको चिन्ह वा लोगोको संरक्षण गर्ने जिम्मेवारी लाभग्राहीको हुनेछ ।

परिच्छेद- ४

समिति सम्बन्धी व्यवस्था

१३. कार्यक्रम निर्देशक समिति:

- (१) कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी आवश्यक नीतिगत तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी निर्णय गर्न र आवश्यक व्यवस्था गर्न महानगरपालिकामा तपसिल बमोजिमको एक कार्यक्रम निर्देशक समिति रहनेछ ।

- (क) नगर प्रमुख - अध्यक्ष
(ख) नगर उपप्रमुख - सदस्य
(ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत - सदस्य
(घ) कार्यपालिकाको पूर्वाधार विकास समितिको संयोजक - सदस्य
(ङ) महानगरपालिकाले तोकेको इन्जिनियर/प्राविधिक एक जना - सदस्य सचिव

- (२) उपदफा (१) बमोजिमको समितिले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित विषयका विज्ञ वा अन्य पदाधिकारीहरूलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

- (३) उपदफा (१) बमोजिमको समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:

- (क) कार्यक्रमको कार्यान्वयनका लागि आवश्यक नीतिगत निर्णय गर्ने,
(ख) कार्यक्रम कार्यान्वयनका सिलसिलामा नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, वडा कार्यालय र विषयगत समितिहरूलाई आवश्यक निर्देशन दिने,
(ग) लाभग्राही छनौट गर्न लाभग्राही सर्भेक्षण गराउने, पुष्टिकरण गराउने, लाभग्राही छनौट गर्ने र लाभग्राही सूची प्रकाशन गर्ने ।
(घ) कार्यक्रमको प्रगति समीक्षा गर्ने,

- (ड) कार्यक्रमको सञ्चालन र कार्यान्वयनका लागि संघीय सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह र अन्य निजी क्षेत्रहरूसँग समन्वय गर्ने,
- (च) कार्यान्वयनमा आएका बाधा अड्काउ फुकाउने,
- (छ) कार्यक्रममा आवश्यकतानुसार दण्ड गर्नुपर्ने भएमा सोको सिफारिश गर्ने,
- (ज) कार्यक्रम लागु भएको स्थानमा आवश्यक पूर्वाधार निर्माणका लागि कार्यपालिकामा सिफारिश गर्ने,
- (झ) वृद्ध, असहाय, एकल महिला आदि संरक्षण गर्नुपर्ने लाभग्राहीको प्राथमिकता निर्धारण गर्ने,
- (ञ) कार्यक्रम कार्यान्वयनका सम्बन्धमा अन्य कार्यहरू गर्ने ।

१४. अनुगमन सम्बन्धी व्यवस्था: यस कार्यक्रमको अनुगमन महानगरपालिकास्तरीय अनुगमन समितिले गर्नेछ । अनुगमन सम्बन्धी अन्य व्यवस्था अनुगमन सम्बन्धी निर्देशिका बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद - ५

तालिम सम्बन्धी व्यवस्था

१५. तालिम प्राप्त डकर्मी खटाउनु पर्ने:

- (१) सकेसम्म महानगरपालिकामा सूचीकृत भएका भूकम्प प्रतिरोधी घर निर्माण सम्बन्धी तालिम प्राप्त गरेका डकर्मीहरूलाई यस कार्यक्रममा खटाइने छ ।
- (२) ठेक्काको माध्यमबाट आवासको निर्माण गरिने भएमा ठेक्काको सम्झौतामा उपदफा (१) बमोजिमको डकर्मी खटाउनु पर्ने शर्त राख्नु पर्नेछ ।

१६. तालिम सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) लाभग्राहीबाट निर्माण कार्य गराउँदा दफा १५ बमोजिमको तालिम प्राप्त डकर्मी उपलब्ध नभएमा कार्यालयले लाभग्राहीहरू तथा डकर्मीहरूलाई भूकम्प प्रतिरोधी घर निर्माण सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम तालिम उपलब्ध गराउँदा सो सम्बन्धी तालिम दिने अन्य गैर सरकारी संस्थाको सहयोग लिन सकिने छ ।

परिच्छेद -६

विविध

१७. कार्यक्रम व्यवस्थापन समिति :

- (१) कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी आवश्यक सहजीकरण गर्न तथा कार्यक्रमको समन्वय र व्यवस्थापनका लागि वडास्तरीय समन्वय समिति रहनेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको समितिमा देहाय बमोजिमका पदाधिकारीहरु रहने छन् ।
  - (क) सम्बन्धित वडाका वडा अध्यक्ष - संयोजक
  - (ख) वडा समितिले तोकेको १ महिला सहित २ जना वडा सदस्य - सदस्य
  - (ग) सम्बन्धित वडाका प्राविधिक कर्मचारी १ जना - सदस्य
  - (घ) सम्बन्धित वडाका वडा सचिव - सदस्य सचिव

१८. निर्देशन पालन गर्नुपर्ने: कार्यक्रम निर्देशक समितिले कार्यक्रम कार्यान्वयनका सिलसिलामा दिएको निर्देशन सम्बन्धित निकायले पालना गर्नु पर्नेछ ।

१९. विवाद समाधान: कार्यक्रम कार्यान्वयन गराउने निकाय र लाभग्राही समूह वा लाभग्राहीहरुबीच कुनै विवाद उत्पन्न भएमा कार्यक्रम निर्देशक समितिले दिने निर्णय अन्तिम हुनेछ।

२०. फरफारक: कुनै लाभग्राहीले कारणबश निर्माण कार्य बिचैमा छाडेमा निर्माण भएको कार्यको मुल्याङ्कन गरी फरफारक गर्न सकिनेछ । तर, कार्यक्रम निर्देशक समितिले निर्माण कार्य बिचैमा छाड्नु पर्नाको कारण प्रति सन्तुष्ट नभई फरफारक नगर्न निर्देशन दिएमा उक्त निर्माण कार्यको लागत लाभग्राही स्वयंले व्यहोर्नु पर्नेछ ।

२१. बेच विखन गर्न नपाउने: लाभग्राहीले निर्माण सम्पन्न भएको दश बर्षसम्म उक्त आवास एकाई बेच विखन गर्न पाउने छैन ।

२२. झुठ्टा विवरण पेश गर्नेलाई कारवाही: कार्यक्रमबाट लाभ लिने वा लाभ गराई दिने उद्देश्यले झुठ्टा विवरण पेश गरी लाभ लिएको वा झुठ्टा विवरण सिफारिश गरेको ठहर भएमा प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही हुनेछ ।

२३. पूर्वाधार निर्माण: आवास एकाई बनाउने स्थानसम्म भौतिक पूर्वाधारहरु जस्तै सडक, खानेपानी, विद्युत आवश्यकता अनुसार महानगरपालिकाबाट निर्माण

गरिनेछ । र उक्त आवास एकाईमा जडानकालागी सम्बन्धित वडा कार्यालयले आवश्यकतानुसार समन्वय तथा सिफारिस गर्न सक्नेछ।

२४. अन्य निकायबाट सहयोग वा लागत साझेदारी गर्न सकिने:

(१) कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि संघीय सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार, गैर सरकारी संस्था वा निजी क्षेत्रबाट सहयोग वा लागत साझेदारी गर्न सकिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम लागत साझेदारी गर्दा गैर सरकारी संस्थासँग भए दफा १३ बमोजिमको कार्यक्रम निर्देशक समितिको सिफारिसमा कार्यपालिकाबाट निर्णय हुनुपर्नेछ ।

२५. दोहोरो सुविधा नपाउने:

(१) नेपाल सरकारबाट आवास सुविधा पाएका व्यक्तिले यस कार्यक्रमबाट समेत आवास सुविधा पाउने छैन ।

२६. असुल उपर हुने: लाभग्राही समूहको कुनै सदस्यले काबु बाहिरको परिस्थिति परेको बाहेक आफ्नो आवास एकाई बनाइसके पश्चात आवास एकाई बनाउन अन्य श्रमदान वा तोकिएको योगदान नगरेमा उक्त समूहमा बन्न बाँकी आवास एकाईमा उसको योगदान दामासायीमा जति पर्ने हो सो नगदै वा निजको घर घरानाबाट सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गरिनेछ ।

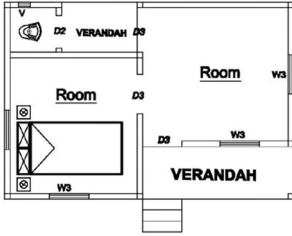
२७. प्रचलित कानून बमोजिम हुने: यस कार्यविधिमा लेखिएको विषयमा यसै कार्यविधि बमोजिम र नलेखिएको विषयमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची -१
(दफा ४ सँग सम्बन्धित)
लाभग्राही छनौटका आधारहरू

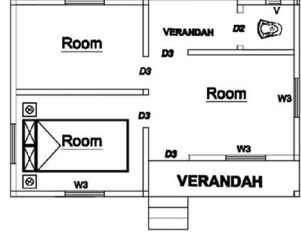
क्र.सं.	विवरण	निर्धारित अङ्क	कैफियत
१.	हाल प्रयोगमा रहेको घरको क्षेत्रफल, प्रतिव्यक्ति वर्गफिटमा	३० भन्दा कम - १० ३० देखि ६० सम्म - ५ ६० भन्दा माथि - ०	
२.	हाल जग्गा उपभोगमा रहेको जग्गाको क्षेत्रफल, प्रतिव्यक्ति वर्ग मिटरमा	१०० भन्दा कम - १० १०० देखि ३०० सम्म - ५ ३०० भन्दा माथि - ०	
३.	घरभित्रको भुई	माटो - १० इटा/ढुंगा आदि - ५ सिमेन्ट - ०	
४.	घरको गारो	फुस, बाँस, निगालो, रपट, दाउरा, पराल, स्याउला, टाटी, चौया, झिगटा, खडाई आदि - १० मिलेको ढुङ्गा माटोको गारो, काँचो इटामा माटोले पोतेको, जस्तापाताले बोरेको, काठको टुकाले बोरेको - ५ मिलेको ढुङ्गा वा पाकेको इटा वा सिमेन्ट ब्लकमा माटो/सिमेन्ट - ०	मिश्रित गारो भएमा ५० प्रतिशत वा सो भन्दा बढी जुन प्रकृतिको गारो सोहीलाई मान्ने ।

क्र.सं.	विवरण	निर्धारित अङ्क	कैफियत
५.	घरको छानो	फुस, आटवेस, स्याउला, प्लाष्टिक सिट आदि - १० खपडा, टायल - ५ ढलान, जस्तापाता - ०	मिश्रित छानो भएमा ५० प्रतिशत वा सो भन्दा बढी जुन प्रकृतिको गारो छ सोहीलाई मान्ने ।
६	घर बस्तीमा साधारतया ५ घर रहेको वा नरहेको	भएको - १० नभएको - ०	भौगोलिक रुपमा बस्ती भिरालो जमिनमा रहेको लागु हुने छैन
७	जग्गाको स्वामित्व	लालपूजा भएको वा स्वामित्व पाउन सकिने (सम्बन्धित वडा कार्यालयबाट स्वबासी र विवाद रहित सिफारिस) ऐलानी - १० नदी/ताल/किनारा/सरकारी जग्गामा - ०	
८	खेतीयोग्य जग्गा	अन्यत्र जग्गा नभएको - १० अन्यत्र जग्गा भएको - ०	
९	घरमुलीको हकमा	अति विपन्न, असहाय, असक्त, वृद्धवृद्धा, अनाथ, अपाङ्गत, बालबालिका, एकल महिला घरमुली भएको - १० अन्य - ०	दलित, सिमान्तकृत, अल्पसंख्यक जनजाती

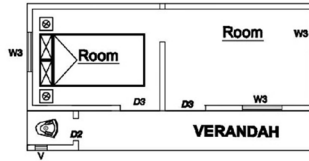
अनुसूची -२
(दफा ९ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)
आवास एकाई नमूना

PRO. FLOOR PLAN
MODEL HOUSE ①

PRO. FLOOR PLAN
MODEL HOUSE ②

PRO. FLOOR PLAN
MODEL HOUSE ③

अनुसूची -३

दफा ८ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित) कार्यालय र लाभग्राही बीच आवास एकाई निर्माणका

सम्बन्धमा गरिने सम्झौताको ढाँचा:

भरतपुर महानगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, भरतपुर चितवन (यस पछि पहिलो पक्ष भनिने) र भरतपुर महानगरपालिका वडा नं..... बस्ने ..... का नाति/नातिनी, ... का छोरा/बुहारी, भरतपुर महानगरपालिका मेयर विपन्न आवास कार्यक्रममा दर्ता भएको लाभग्राही दर्ता नं..... का श्री..... (नागरिकता नं. ....) (यस पछि दोस्रो पक्ष भनिने) बीच आवास एकाई निर्माण गर्ने सम्बन्धमा देहायका शर्तहरूमा मञ्जुर भई निर्माण सम्झौता गरी एक/एक प्रति बुझि लियौं/दियौं।

१. आवास एकाई निर्माण स्थल: चितवन जिल्ला भरतपुर महानगरपालिका वडा नं..... टोल.....
२. उद्देश्य: ..... वटा आवास एकाईहरू निर्माण गर्ने।
३. कूल लागत: प्रति आवासको रु. .... का दरले वटा आवास एकाईहरूको जम्मा रु. ....
४. प्रस्तावित निर्माण सम्पन्न हुने अवधि:
(क) शुरु हुने मिति:..... (ख) पुरा हुने मिति: .. सम्म
५. खर्च व्यहोर्ने श्रोत:
(क) कार्यक्रमबाट व्यहोरिने:.
(ख) लाभग्राहीबाट व्यहोरिने :..
(१) नगद:..... (२) निर्माण सामग्री:.....
(३) श्रम:..... (४) कूल रकम:..
६. भुक्तानीको ढाँचा:
(क) लाभग्राहीलाई जम्मा चार किस्तामा रकम दिन सकिनेछ । भवनको लागत अनुमान तयार भई सम्झौता भएर जग खन्ने कार्य पुरा भए पश्चात १५% रकम, प्लिन्थ लेभल सम्मको निर्माण कार्य सम्पन्न भए पछि थप ३०%, गारो तयार भई झ्याल ढोकाको चौकोश समेत राखेपछि (शौचालयको समेत) थप ३५% र सबै कार्य सम्पन्न भएपश्चात बाँकी २०% भुक्तानी हुनेछ यसरी भुक्तानी दिँदा नियमानुसार कर तथा कन्टिन्जेन्सी रकम कट्टी हुनेछ ।
(ख) उपरोक्तानुसार भुक्तानीको लागि कार्यक्रमको इन्जिनियर वा प्राविधिक

कर्मचारीको मुल्याङ्कन र अन्तिम भुक्तानीमा अनुगमन समितिको अनुगमन प्रतिवेदन अनिवार्य हुनु पर्नेछ ।

- (ग) कुनै लाभग्राहीले कुनै आवास एकाई निर्माण सम्पन्न नहुँदै निर्माण कार्य छोडेकोमा कार्यक्रम निर्देशक समितिलाई छोड्नु पर्नाको कारण चित्त नबुझेमा खण्ड (क) बमोजिमको भुक्तानी भै नसकेको भए भुक्तानी नहुने र भुक्तानी भैसकेको भए सो समेत सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गरिनेछ ।

७. अन्य शर्तहरू:

- (क) कार्यक्रमले स्वीकृत गरेको लागत अनुमान अनुसारको आवास निर्माण गर्नु पर्ने र आवासमा लगाईने रङ्गरोगन पनि तोकिए बमोजिमको प्रयोग गर्नु पर्ने,
(ख) लागत अनुसारको एक शौचालय समेत निर्माण गर्नु पर्नेछ ।
(ग) निर्माण स्थलमा कुनै संरचना रहेछ र सो भत्काउनु पर्ने भएमा र सो वापत लाग्ने खर्च लाभग्राहीले व्यहोर्नु पर्नेछ ।
(घ) आवास निर्माणका सन्दर्भमा कार्यालय र कार्यक्रम निर्देशक समितिले दिएको निर्देशन लाभग्राही समूह वा लाभग्राहीहरूले पालना गर्नु पर्नेछ।

८. सम्झौताका पक्षहरू:

कार्यक्रमका तर्फबाट

लाभग्राहीहरूको तर्फबाट:

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

नाम:

नाम:

रोहवर:

लाभग्राही नं.

इन्जिनियर/सव इन्जिनियर .....

लाभग्राहीको ठेगाना

नागरिकता नं.....

मिति:

फोटो

दायाँ

बायाँ

आज्ञाले

लक्ष्मी प्रसाद पौडेल

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत